

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1/3 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1/3 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oară 6 cr., a treia-oară 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăci Nr. 15.

Telefon Nr. 14.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Nimeri singuratici la 5 cr. se vînd la »Tipografia», soc. pe acțiuni.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Punctele de orientare.

II.

Pentru a arăta tendința și adevăratele scopuri ale „Tribunei Poporului” e destul să cităm, chiar fără nici un comentariu, ceea ce se scrie în articolul „Puncte de orientare”.

Eată unele pasaje, luate literă de literă din „Tribuna Poporului”.

Referitor la grațiare se scrie:

„Am fi nedrept și și nepolitici, dacă în același timp n'am recunoaște concursul guvernului actual (al guvernului maghiar! R. „Trib.”) pentru realizarea actului de grație. Să-l recunoaștem fără înecungin și cu oarecare satisfacțiune. Știm că guvernul care a precedat pe acesta n'a fost accesibil pentru ideile care tind la curmarea luptelor și la încetarea suferințelor. Dacă acest guvern a căutat să intre în intențiunile Coroanei, (R. „Trib.”) fie chiar și numai a face cu puțință actul de grație, este un progres pe calea cea bună, care trebuie relevat cu atât mai bucurios din partea noastră, cu cât eram deprinși până aici cu contrariul. Acest progres, chiar dacă s'ar opri pentru un moment la atâtea, e cu toate acestea un progres în calea cea bună și prin urmare o izbândă a politicii noastre naționale. Adevărat că guvernul își dă toată silința prin continuarea persecuțiilor politice a șterge această impresie, ceea ce e o nouă dovadă, cât de greu ti cadea înaintea pe calea cea bună și ce mare trebuință are de a fi neconștient împins”.

După-ce mai recităm în veci fatalul și urgistul discurs dela Iași al dlui D. A. Sturdza, fost prim-ministru al României, autorul continuă concludend:

„Rezumatul rezultatului tuturor acestor considerații, nu putem să nu recunoaștem, că situația actuală diferă în mod esențial de cea dela 1892, chiar dacă o privim numai din punctul de vedere al efectelor produse prin așternerea și publicarea Memorandului”.

Situațiune schimbată!

Aceasta vrea s'o stabilească „Tribuna Poporului”, pentru a ne convinge, că și noi trebuie să ne schimbăm.

Admițind pentru sine „schimbarea situațiunii”, pe care noi nu o putem admite, decât ca o schimbare înspre răul nostru, ea prescrie și o procedură schimbată pentru viitor.

Ea zice:

„A ne da aerul că dela 1892 încocoare nu s'a întâmplat nimic pentru ameliorarea situațiunii, a ignora cu desăvîrșire efectele Memorandului, (asta e cu totul altceva. — R. „Trib.”) a fuchide ochii și a ne astupa urechile, ca să nu vedem mai ales atitudinea amicilor nostri și să nu înțelegem faptele și cuvintele lor, și a continua cu o tactică ce nu mai stă în concordanță cu împrejurările, ar însemna că sau nu cunoaștem care e binele poporului, sau că într'adevăr vom să trecem de un element gălăgios care nu ține socoteală de nimic și de nimeni. Dar' chiar dacă unii dintre noi ar voi ca așa să meargă fără rost și tot cu capul de toți pârșefi, se are lovesc — precum am văzut — de poporul român însuși, care vede, aude, înțelege și simte pe care parte e binele și pe care e răul”.

Care stabilind apoi, pentru sine, o înțelegere între București și Viena, în favoarea noastră, „Tribuna Poporului” continuă:

Ne-am înșela foarte mult când am crede, că în fața acestor manifestațiuni, a acestor semne prevestitoare pentru o îndreptare, venite într-o îmbucurătoare armonie dela Viena și dela București, ar pute cineva să miște poporul român din rezerva sa binevoitoare care 'și-o impune. Aceste manifestațiuni și semne sînt tocmai ecoul simțimentelor și dorințelor poporului care n'a luptat nici odată ca să facă gălăgie în țeară și în lume, ci totdeauna cu patriotism și lealitate pentru îndreptarea lucrurilor; și pentru ca să ajungă și el alături cu celelalte popoare ale patriei să contribuie la întărirea și prosperarea statului”.

Adecă, „rezerva binevoitoare”! — aceasta e după diagnosa făcută de „Tribuna Poporului” nota situației poporului nostru față cu guvernul maghiar.

Vom arăta, pentru cei-ce nu pricep îndată falsitatea acestei diagnose, că nu pe neadevăr se întemeiază autorul „punctelor de orientare”.

Acum continuăm cu expunerea vederilor celor din Arad.

Ei continuă:

„Unii dintre noi refușă a intra în aceste vederi pe motivul că Maghiarii sînt un popor îndărățit, care nu cedează nimic din pozițiunile sale odată ocupate, ear' guvernele, strînse fiind în cătușile șovinismului, nu se pot mișca în direcțiuni concesive, chiar dacă ar voi. Acestora le răspundem: Dacă într'adevăr așa va fi, n'are să urmeze nici un rău pentru poporul român, și rezerva sa binevoitoare va fi cu atât mai mult apreciată din toate părțile. Căci se nu uităm un lucru, acum după Memorand, toate mișcările Românilor și ale Maghiarilor se petrec sub ochii Europei, și că afară de noi Români, mai sunt angajați mari interese ca vrajba între aceste două popoare să înceteze.

„Alții dintre noi, mai puțin la judecată și mai nelucrați în sine înșiși și în țaria poporului, nu vor să știe de nici o rezervă fiindcă se tem de „o împăcare rușinoasă”, sau chiar de o „tradare națională”; Români au să fie trași pe sfoară, ei vor fi silți să renunțe la unele puncte importante și esențiale din programul lor politic pentru a dobândi în schimb niște concesii efemere — zic dinșii.

„Mai întâiu în raporturile în care se găsece România cu Maghiarii nu poate fi vorba de o împăcare, în sensul a două popoare ce se răboiesc. Români n'au să se împace cu Maghiarii, ci guvernul și parlamentul ungurenc au să iee măsură ca starea excepțională și nemulțumirea poporului român să înceteze. Va fi treaba guvernului și a parlamentului să afle cari măsuri vor fi mai potrivite spre acest scop, ear' treaba poporului român va fi a judeca dacă măsurile luate îl vor mulțumi ori nu. Fiind că desăvîrșire excluse prin chiar firea lucrului ori-ce negocieri, țirgueli și tocmeli între Români și Maghiarii, este clar pentru ori-ce om cu judecată, că nu poate fi vorba de nici un fel de „împăcare” rușinoasă sau nerușinoasă, de nici un fel de „tragere pe sfoară” și că atît mai puțin de vreo „tradare” oare-care.

„În ceea-ce privește programul național dela 1881, va atîna earăși dela măsurile pe cari le va lua guvernul și parlamentul, pentru-ca Români să-l susțină ori ba în întregimea sa”.

După aceste mărturisiri, cari tradează un complex de idei nenorocite, merite a ne pune într-o expectativă fatală, că binele nostru va veni de sine dela „amicii nostri” prin interveniri între București și Viena, și că noi am fi chemați să observăm numai o „rezervă binevoitoare”, autorul caută a repara impresiunea rea prin alt curent de idei. Din diplomație el se coboară în mijlocul luptei noastre și accentuează strîngerea rîndurilor.

„Necesitatea indispensabilă la pentru strîngerea rîndurilor și concentrarea forțelor — continuă articolul VII. — e atît de evidentă, încât, așa credem, ne putem dispensa a o sprîngi cu motive. Ajunge ca să fim conștienți, că în actuala stare, poporul român nu e capabil a face o acțiune puternică în nici o direcțiune, pentru a ne pătrunde de acea necesitate.

„În calea de a întreprinde o lucrare de concentrare și de întărire întîmpinăm cu deosebire două pedeci: una în situațiunea internă încurcată a partidului nostru național, alta în atitudinea ce a luat guvernul Wekerle — Szilágyi în anul 1894 față cu organizațiunea noastră politică din trecut. (D'apoi guvernul actual? Red. „Trib.”).

„Pedeca internă e mai gravă decăt cea externă. Mai gravă, pentru-că ea n'are să fie înlăturată mai în grabă decăt atunci, când cei din frunte vor și ei înșiși ce voiesc, și vor regăsi direcțiunea politică agreată de popor (!) Numai în acest cas se va pute forma un simbur sănătos, în giurul căruia se așează pături și grupuri, și în urmă întregul popor. În timpuri normale, când situațiunile politice sînt clare și lămurite, simburile e format de bărbății aleși de popor pentru a sta în frunte. În timpuri anormale, (acum am fi dară în timpuri anormale. R. „Trib.”), când cei aleși pentru a fi în frunte nu se înțeleg

între dinșii, (de ce nu se înțeleg? Pentru-că 'i-ai încurcat cu „diplomațiile” voastre cele proaste. Red. „Trib.”) și astfel se perde echilibrul necesar atît în sus cît și în jos, poporul își formează dela sine un alt centru, care cu atît va fi mai sănătos, cu cît va atrage mai mult simțimentele și vederile poporului. (Acum e vorba de a „atrage” simțimentele poporului, ear' nu de a se inspira din „sentimentul poporului”. Red. „Trib.”). Dela norocoasa desvoltare a acestui proces de regenerare va atîna lămurirea situațiunii interne în prima linie, și crearea unei baze sănătoase și trainice pentru strîngerea rîndurilor, și concentrarea forțelor poporului român în a doua linie”.

Adecă net și franc: actuala organizațiune a partidului național nu plătește nimic, căci nu e în fruntea ei dl Brote, dl Slavici, și agenții lor Russu-Șirianu, ci toți quanti de aceeași pânză.

Alt centru trebuie creat, pe alte baze, conform „situațiunii schimbate”.

Curat cum ne-a descoperit-o dl Aurel C. Popovici în planurile lui Brote, făcute în conștelegere cu „marele patriot român”, care a inaugurat încurcătura cu diplomația în sinul poporului românesc.

Că acesta e scopul, apare și din următorul pasagi:

„Esența politicii noastre naționale nu consistă în numiri, nici în organizațiunea politică de care ne-am servit până acum.

„Nu firma, nici organizațiunea ne-au strîns pe toți la un loc, ci programul politic, pe temeiul căruia tindem cu toții la recunoașterea principiului egalei îndreptățiri în stat. Aceasta ne-a unit și tot acesta are să ne unească și în viitor, pe cît timp principul acela, ținta luptelor noastre politice, nu va fi pus în practică cu toate garanțiile necesare pentru observarea lui. Mîntea sănătoasă a poporului (earăși poporul! Red. „Trib.”) va găsi fără îndoială căile și mijloacele potrivite pentru o nouă organizațiune, care, bine întocmită și înțeleptă condusă, va fi mai puternică decăt cea din trecut”.

Eată programul adevărat al „Tribunei Poporului”. Ceea-ce guvernul maghiar a disolvat, ceea-ce ei înșiși au paralisat, vor ca acum se o și sdrobească de tot și se o înlocuească cu alta, cu „o nouă organizațiune” în „situațiunea schimbată”.

Și totuși ei zic, că aparțin partidului național, și totuși ei își dau aparența de strașnici aderenți ai lui.

Lipsă de sinceritate, șiretlicuri, apucături ascunse, — cu un cuvînt aceiași: agenți străini în sinul partidului nostru.

Dar' dacă ei sînt nesinceri, poporul român va fi sincer, când e vorba să le răspundă.

Ear' pe lângă aceea mai sîntem și noi pe aci.

Partidul național există în ciuda ministrilor ungurești, și va exista în ciuda tuturor agenților, conștienți ori inconștienți ai lui și ai altora.

Cunoscînd acum planurile ascunse, — la cari vom reveni — fruntașii partidului vor pricepe și mai mult necesitatea de a se grupa cu toată hotărîrea și sinceritatea în giurul centrului partidului nostru, amenințat și din afară și dinlăuntru.

Sibiu, 27 Februarie n.

„Puncte de orientare”. — Articollul

program al „Tribunei Poporului”, cu a căror expunere sîrșim azi, au făcut o penibilă impresiune chiar și în cercurile adicțiilor oastei foi. Fără a fi fost atrasă atențiunea oamenilor asupra lor, ei au fost condamnați dela prima citire, mai ales după apariția articollor V—VII, unde arama se dă mai pe față. În cercurile tinerimei universitare, mai ales în Viena, articollul acestia au produs o indignație adencă, care poate să se manifeste și în public. La Brașov, unde „Tr. P.” crede, că are mai mulți aderenți, impresia a fost aceeași. Părintele V. Mangra îndată după apariția articollor a alergat la Brașov,

să-și dumerească amicii, dar' se zice că nu 'i-a succed. Argumentul părintelui Mangra a fost, că „nu trebuie așa înțeles cum sînt scriși, că trebuie reținuți, și altele de acestea.

Din parlament. Ieri, Vineri, s'a început discuția asupra bugetului ministrului de culte și instrucțiune publică. A vorbit deputatul Rátkay, prezentînd o moțiune de cuprinsul, că salariul învățătorilor poporali să se statorească în minimul de 400 fl. — ear' apoi Kálmán Károly, care timp de două ore a vorbit despre religiune. Discuția va ține mai multe zile.

Votul universal în Alsația. În Reichsrathul din Berlin s'a pus în discuție în sedința de Joi propunerea deputaților din Alsația, pentru introducerea votului universal, folosit în mod direct și cu votare secretă la alegerile dietale, precum și statorirea principiului, ca un deputat să nu poată reprezenta mai mult ca 30.000 de suflete. Propunerea a fost primită în prima și a doua citire, cu majoritate de voturi, deși Halley, comisarul guvernial din Alsația-Lotaringhia luase poziție contrară, pe motivul, că astfel de propuneri nu pot decăt să împedice desvoltarea pacinică a provinciilor (!) și că poporul din Alsația e mulțumit cu soarta sa; numai cățiva agitatori (!) mai gravitează spre Franția și fac agitație prin presă (!).

Nu 's'a împrumutat cumva vorbirea dela Bánffy acest înțelept de Halley, că-i întru adevăr prea hazlie!

DIN BUCOVINA.

Repriviri în trecut. — Un apel. — Candidații români.

II.

(Urmare).

Spre a fi moderat, ca și „Omicon” din nrul 26 al „Tribunei”, voui zice și eu: „privită prin curata prismă a adevărului, activitatea și anume nu numai parlamentară, dar' și în decunul național-română de până acum nu numai a boierilor Lupul și Hormuzachi, dar' și a tuturor boierilor români din Bucovina, nu satisface multora și deci și la foarte mari elojii dinșii nu s'au putut avînta nici în mijlocul partidului, fiindcă prin prea mare „moderațiune” și „tact” parlamentar, cu greu pot isbuti și azi în fața birocrațismului marile interese de viață ale unui popor și al țerii”.

O da! activitatea boierilor nostri români nu numai, că nu mai poate satisface multora, dar' chiar nici unui Român cu simț național cît de mic.

Avem precum am zis, încă vre-o 50—60 boieri români în Bucovina, dintre acestia unii chiar cu o avere foarte mare, încât se pot considera ca și milionari. Ce folos însă, dacă în privința național-economică poporul român n'are dela ei nici un folos.

Boierului român X. îi trebuie de pildă un silvicultor. Și-l aduce de regulă, și în ziua de azi, tot din drăguța de Galiție. Își aduce, se înțelege, un Polon sau un Rutean. După vre-o căteva luni ori ani boierul vede, că silvicultorul acesta nu-i nici de o treabă; îi dă deci drumul și-și aduce altul earăși din Galiția. Silvicultorul cel dintăiu însă nu se mai întoarce înderēt în Galiția — ferească Dumnezeu.

Rămâne în țeară, că a gustat bunătațile ei, și ține morțiș la zicala poporală: o Moldovă apă dulce, cine-o bea nu se mai duce”. Boierul îi dă drumul, dar' din considerări umane de regulă îi dă și o recomandăție bună la alt boier român. Boierul român îl primește pe silvicultorul boierului, îl ține și el un timp și vîzînd, că nu plătește nici o ceapă friptă, îi dă și el drumul și anume din milă de așiderea cu o recomandăție bună. Și astfel merge treaba tot înainte și aceasta nu numai cu silvicultori, dar' și cu administratori, cu eco-

nomi, cu veghietori de pădure, cu bucătari, cu lachei, cu guvernante, cu bone, și cu tot serviciul personal.

Căt țiești, unde am dat încă nici de o curte boierescă, n'am dat fi aflat un personal de serviciu curat românesc. Pretutindeni și pretutindenia numai neagră străinătate.

Adecă tot același sistem, tot aceeași manie, ce o aveau strămoșii boierilor nostri români în anul 1777. Diferența doară numai într'atât e, că emigrarea Rutenilor, Polonilor, și Jidovilor a aflat loc atunci în măsură mai mare, ear' acum în măsură mai mică, pentru-că și Bucovina e acum foarte împoporată.

A-și aduce servitorii trebuincioși numai din Galiția, a devenit între boierii nostri, așa zicînd o modă. Am cetit în Cernăuți într'un hotel un anunț al unui birour mijlocitor de plasarea servitorilor (Dienstvermittlungsbureau) de următorul cuprins:

„... und schliesslich sind wir in der Lage den hochgeehrten Herrn Grossgrundbesitzern mit guten und treuen Stall-Mazuren zu dienen”, (... și în urmă sîntem în poziție de a înzestra pe mult' onorații domni proprietari mari cu mazuri buni de grajduri”.

Un astfel de mazur-polon cu ochi verzi-roșii, vine în serviciu la boierul român.

După vr'o cățiva ani „bunul” și „credinciosul” mazur de grajduri își face, ba din bacșisuri, ba și mai pe sub mână, mai multe părlăuțe, își cumpără în satul român locuri, case, se înmulțește, își trimite apoi copii la școală. Din copii lui se fac apoi contrarii cei mai mari și mai înverșunați ai Românisimului.

Și Românul înapoiat de boierii sei proprii se stînge zilnic de pe câmpiile cele mănăsoare ale dulcii noastre Bucovina.

Oare boierii nostri n'ar pute și acum în ora a unsprezecea să-și vie în fire și să-și schimbe moda și mania lor cea neferticită?

Dacă în Bucovina, precum zisei, n'au material suficient pentru moșile lor întinse, apoi oare nu se află de pildă în Transilvania destui Români crescuți pentru silvicultură și economie rurală, cari 'i-ar pute înlocui pe mazurii galițieni și cari de bună seamă cu mai multă tragere de inimă ar apăra interesele economice ale boierilor români, decăt mazurii cei străini?

Sîntem, precum am zis, numai vre-o 220 de mii de Români în Bucovina. Fiind isoiați atît de frații nostri din Transilvania, cît și de cei din România, sîntem avisați aici în monarhia cislaitană numai la puterile noastre proprii, ca un popor mic de 1/4 milion față cu celelalte 24 milioane de locuitori neromâni din monarhie. Pentru existența noastră națională avem deci de purtat o luptă uriașă și nu numai o luptă simplă, „moderată”, ori chiar numai cu „tact”. Ear' dacă boierii români, conducătorii nostri proprii, spriginesc încă și invasiunea popoarelor străine, apoi cu această ei singuri ajută străinilor de a înfige cuțitul în inima noastră.

Boieri români Bucovineni! Voi urmași ai străbunilor vostri luptători, cari în veacurile trecute au luptat cu vitejie în jurul lui Ștefan-Vodă pentru „limbă, lege și moșie”, pe voi ve roagă acum poporul vostru înălțat, pe voi ve imploră umbra vitejilor vostri străbuni, umbra nemuritorului Ștefan din catacombele Putnei, ca să ve deșteptați, ca să ve înțoarceți spre activitatea sinceră națională. Poporul român, pe care-l conduceți, e blînd, e bun din fire, răbdător până la nemărginire și ve va ierta de bună-seamă toate păcatele strigătoare la cer, pe cari le-ați săvîrșit față cu existența lui națională.

Boieri români Bucovineni! Din 140 de moșii au rămas, precum am zis, încă vre-o 50—60 în mînile voastre; dar' și aceste 50—60 de moșii, pe cari le aveți încă, se află în pericol, că le

veți perde de sigur, dacă administrația lor o veți lăsa tot pe mâna elementelor străine, elementelor fanatice galiciene, cari nu vă doresc de loc binele, ci peirea voastră, ca și peirea blândului nostru popor. Luați-vă toți pildă dela actualul boier român din Storojineț Iancu Flondor, care de un timp încoace, deși încă foarte sporadic, a început a plasa pe moștile sale amploriat și servitori români. Zic sporadic, pentru-că în timpul cel din urmă chiar și boierul Flondor a primit pentru pădurile sale ca silvicultor pe un Polon fanatic, despre care se știe, că a contribuit foarte mult la ruinarea materială a atâtor boieri români, la cari era în serviciu.

Curății ogoarele voastre românești de neghina străină. Și dacă n-aveți deocamdată elemente române în Bucovina pentru administrarea moșilor voastre, apoi adresați-vă la Transilvania, de unde miș și miș de Români culți și instruiți în toate ramurile științei emigrează din cauza terorismului maghiar în România spre a fi plasați acolo în diverse servicii.

Încă nu e târziu cu totul, că peste jumătate din sârmana noastră Bucovină am pierdut-o deja poate și pentru vecie, ear' cealaltă jumătate se infiltrează zilnic cu elemente străine.

Puneți, boieri români, cel puțin acum în ceasul al unsprezecelea o stavilă puternică în contra invasiunilor străine și poporul vostru nu numai că ve va alege ori-când cu drag și fără de baionetele guvernului ca reprezentanții săi în parlament, dar ve va binecuvânta și ve va preamări din generație în generație. Ear de nu veți face aceasta, apoi nu numai că cu timpul va fi necesită să vă părăsească poporul vostru propriu, dar și vouă înșiși ve ve preparați nimicirea sigură.

(Va urma).

Răscala din Creta.

Ultimul Greciei.

De vre-o trei-patru zile depeșile și informațiile vorbeau de o pășire comună a puterilor față cu Grecia, dându-i-se numele pășirii, ba „nota colectivă“, ba „ultimatum“ chiar, cu scop unic de a o constrânge să-și retragă trupele de pe insula răsculată și apoi după restabilirea ordinii să fie înființată acolo autonomia cât se poate de largă.

Eată ce zic mai ales două depeși din Roma, cele mai precise în această privință, purtând data de 25 c.:

Una: Nota colectivă a puterilor pro-vocă Grecia a-și retrage trupele și corăbiile sale de pe Creta, într-un restimp hotărât, foarte restrâns. Turcia a și declarat, că-și va rechema trupele îndată-ce puterile ar considera-o aceasta ca de dorit. Bine înțeles, părăirea puterilor se îndreaptea într-acolo, că Creta trebuie evacuată și de către trupele turcești. Vieța și averea locuitorilor mohamedani va fi garantată de către Europa.

Alta spune: Nota puterilor a fost comunicată azi, în mod oficial, Turciei și Greciei. Răspunsul Turciei a fost deja avisat, cel al Greciei

n'a sosit încă. La Consulta (camera deputaților italieni. R. „Tr.“) din contră se declară, că și Grecia va împlini pretenziunile juste ale puterilor. Ministrul-president Rudini pare a fi de aceeași părere, căci el a spus unui deputat, prieten al seu, că criza cretană este a se considera ca sfârșită.

Ieri seară, după încheierea foii, telegramul a împărțit următoarea depeșă din Petersburg:

„Pătrunsă de convingerea, că primejduirea păcii europene poate fi încungiu-rată numai printr-o procedare fermă și conștie de fel; îmbărbătată de dorința de a întreprinde tot ce stă în puterile sale, spre a feri Europa de izbucnirea răboiului ce ar isvorî din motive așa de frivole; în sfârșit, recunoscând justetea atitudinii luate de către Germania în afacerea cretană, — Rusia a crezut de necesar a provoca Grecia a-și rechema flota sa și toate trupele sale din Creta în termen de trei zile. Dacă însă, în ciuda sfaturilor bine intenționate ale Rusiei, care se știe una cu Germania și Franța, Grecia ar fi hotărâtă a trage consecuențe din această împotrivire ce amenință în gradul cel mai mare pacea Europei, atunci e a se proceda față cu ea cu repressalii mai aspre, între care consideră (Rusia) ca primă blocada porturilor, acceptată deja de ea. Conștie de unitatea deplină a vederilor sale cu Franța și de absoluta înțelegere cu Germania și Austro-Ungaria, Rusia chiar atunci, dacă unele puteri (?) nu s'ar alătura la pașii întreprinși de ea, va fi în pozițiune de a nu permite, ca pacea europeană să fie primejduită prin întâmplările din Creta. Dimpreună cu celelalte puteri, Rusia este de părere, că anexarea Cretei prin Grecia trebuie să fie lăsată afară din considerație, și că trebuie pus capăt acțiunii contrare dreptului ginților a Greciei. În conformitate cu cele expuse, Rusia s'a înțeles cu celelalte puteri a restabili, după evacuarea insulei prin Greci, pacea și ordinea, ear' apoi de a introduce autonomia sub ocrotirea puterilor și menținându-se suveranitatea sultanului“.

Biroul de corespondență nu spune absolut nimic despre modul și forma cum i-a sosit această depeșă din Petersburg; unde a apărut pentru prima-dată? Sau e dictată de-a dreptul dela ministerul de externe? A o comenta acum, ne-ar duce prea departe, căci prea multe observații deșteaptă. Ne permitem numai a aminti, că în numărul de ieri, vorbind de enunțatiunile ministrului de externe Marschall și ale foii oficiale „Hamb. Correspondent“, am zis, nu-i așa? următoarele:

„Aceste declarațiuni ale politicii germane, atât în Reichsrath, cât și în foia oficială, sunt foarte clare și corespund, ni-se pare, perfect cu dorințele și gândurile Rusiei mai ales față cu Englitera“.

Părerea noastră este deci adevărată mai curând decât așteptam, — bine înțeles deocamdată numai până la cuvintele: „mai ales față cu Englitera“; dar nu va ține mult, se va adevăra și privitor la acestea.

Dar' cu toate acestea, credem încă și azi ferm în menținerea păcii europene. Pentru completare însă reproducem cel puțin încă următoarele depeși:

Londra, 25 Febr. n. „Reuters Office“ anunță din Atena, că regele și regina ar fi declarat, că nu se mai pot da îndărăt dinaintea măsurilor luate și că în această lor atitudine sunt spriginiți de către Grecia întreagă.

Atena, 25 Febr. n. Nici eri, nici azi camera n'a ținut ședință.

Atena, 25 Febr. n. Comandanții corăbiilor străine au scos o proclamație către poporul cretan, în care declară drept scop al ocupațiunii menținerea ordinii până la rezolvirea chestiunii. Au porunca dela guvernul lor respective de a împedea orice ostilitate între Creștini și Turci pe teritoriul stăpânit de către corăbi. La sfârșit se spune, că chestiunea cretană va fi rezolvită în mod cu atât mai drept, cu cât mai mult vor urma Cretenii sfaturile puterilor.

Poate că „Mai noul“ ne va aduce unele amănunte despre efectul „notei colective“ a puterilor și al „ultimatului“ rusesc.

REVISTA PRESEI.

Presa română.

Gazeta Transilvaniei (nr. 35) revine asupra vorbirii deputatului Werner, rostită în dietă, și apreciază răspunsul ce-i l'a dat acestuia organul Sașilor „verzi“ din Brașov, „Kronsfädter Zeitung“, care între altele a zis: —

„Să li-se dea pace Sașilor, să înceteze guvernul de-a mai favorisa o rassă pe conta celeilte, ear' atunci vor și Sașii să-și conserve la țeară tărâmul ce este al lor“.

G. T. adaugă apoi următoarele șire de încheiere:

„N'avem nevoie să mai comentăm acest răspuns, ci zicem numai: măcar de-ar începe Sașii totuși din toate părțile să-și de-a seama de adevăratele lor interese de existență!“

(nr. 36) vorbind despre reînnoirea pactului, și despre mișcarea contra urcării cuotei, constată că: „curentul în contra urcării cuotei nu este atât de puternic cum făceau să se creadă asigurările foilor opoziționale maghiare. E probabil, deci, că nu se va ridica acea furtună grozavă, ce o preziceau aceste foi când guvernul Bánffy va veni cu propunerea, de a ridica cuota cu câteva procente“.

Dreptatea (nr. 24) publică un articol zeflemist, ca echou la vorbirea deputatului Werner, care a folosit în discursul său fraza următoare: „Soarele politice naționale maghiare e fericiu și fără deschilniră f-și sparge razele asupra tuturor fiilor patriei“.

(nr. 35) continuă cu analiza frazei „Soarele politice naționale maghiare e fericiu“, — rostită de deputatul Werner în dieta maghiară, și zice: „Dacă Ungurii au interesul de a ne împăca, de a ne îndrăgi pe noi, de ce nu ne conced ce pretindem, și la ce avem drept de a pretinde? Nu cugete domnil dela putere, că vom lăsa măcar o iotă din cele-ce sunt în programul nostru din 1881. Apoi e de știut și aceea, că nu împărtășim noi Românii ideea să „mai lăsam și noi Românii și vor lăsa și ei Maghiarii“ pe cum voește „Tribuna Poporului“.

Asociațiunea transilvană.

— Raport pentru adunarea generală. —

Comitetul „Asociațiunii“ ne trimite raportul general, ce se va face înaintea adunării generale extraordinare din 10 Martie n. În vederea importanței obiectului, de care e vorba, îl publicăm întreg.

Asupra temei ne vom pronunța într'un articol separat.

Raportul

comitetului central al „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român“ către adunarea generală extraordinară conchemată pe 10 Martie st. n. 1897 în cauza modificării statutelor „Asociațiunii“.

On. adunare generală!

Adunarea generală, ținută la 27 și 28 August 1895 în opidul Blaj, cu conclusele de sub nr. prot. 22 și 23 a însărcinat subsemmatul comitet central să înainteze proiectul pentru modificarea statutelor Asociațiunii, stabilit în aceea adunare generală, la guvernul țării pentru prevedere cu clausula de presențiaune, și l'a imputernicit totodată, ca la cas, dacă guvernul ar dificulta unele modificări din proiectul cel nou, să pertracteze în stul seu observările guvernului și să le complameze.

Comitetul central, urmând însărcinării primite, a înaintat noul proiect de statute la guvern, și după-ce acesta a difcultat în mai multe rânduri diferite modificări ale statutelor vechi, și-a dat toată silința ca în cadrul autorității primite să complameze dificultățile ivite, înisind de o parte să satisfacă toate cererile ministrului, cari se puteau împlini fără jignirea intereselor vitale ale Asociațiunii, ear' de altă parte să înduplece guvernul la retragerea pretenziunilor sale păgubitoare pentru activitatea și scopurile mari ale societății noastre.

Dupa pertractări de aproape un an și jumătate, silințele comitetului, desvoltate în ambele direcțiuni amintite, au obținut numeroase rezultate destul de importante. Într-o singură chestiune însă, anume; cu privire la pretenziunea guvernului de a modifica titlul Asociațiunii, divergențele nu s'au putut aplana și deoare-ce ministrul chiar și după repețitele reprezentațiuni și remonstrări insistă mai departe pe lângă pretenziunea sa, comitetul — considerând importanța chestiunii și împrejurarea, că nu a fost autorizat a pertracta asupra schimbării acelor părți ale statutelor vechi, cari dela început nu au fost difcultate de ministru și nu au fost modificate de adunarea generală, — s'a văzut necesită a conchema această adunare generală extraordinară.

În cele următoare se presentă Onoratei adunări generale un raport detaiat despre pertractările urmate între guvernul țării și între comitetul central, precum și despre starea actuală a chestiunii.

Ordinațiunea ministrului de interne nr. 929/1895 res.

Pentru mai bună orientare reamintim, că modificarea statutelor nu s'a făcut la inițiativa organelor Asociațiunii, ci în urma rescriptului ministrului de interne nr. 629 res 1895, care pretindea:

a) înlocuirea dispozițiunii §-lui 5 al statutelor vechi, că „la alegerea membrilor, cari nu s'unt sudii austriaci, e de lipsă învoirea r. gubern transilvan“ cu un text corespunzător stărilor actuale de drept public;

b) modificarea §-lui 21 în acel sens, ca publicațiunile Asociațiunii să se facă în foaia oficială „Budapesti közlöny“, și în fine:

c) ca statutele să se întregască cu textul punctului IX al ordinațiunii ministrului de interne nr. 1508 din 2 Maiu 1875, referitor la disolvarea reuniunilor în cas de neobservarea statutelor lor.

Comitetul central, ținând cont de împrejurarea că deja adunarea generală dela 1892 (sub nr. prot. 15) a constat necesitatea modificării statutelor și a dispus elaborarea unui proiect de modificare, considerând mai departe, că numeroase despărțeminte au fost împedecate în activitatea lor din cauză, că aceste instituțiuni nu erau prevăzute în statutele vechi, — a aflat de bine, ca cu ocaziunea modificărilor pretinse de guvern să supună întreg statutul unei revisiuni temeinice și să-i dea textuarea corespunzătoare stărilor și trebuințelor actuale ale Asociațiunii. În acest sens a fost elaborat noul proiect de statute și adunarea generală, acceptând punctul de vedere al comitetului, l'a primit în forma în care a fost prezentat. (Va urma).

CRONICĂ

Sibiin, 27 Febr. n. 1897.

Avis. Acei p. t. domni, cari pe zilele adunării generale extraordinare a „Asociațiunei Transilvane“ doresc a fi de mai înainte încuarterați pe la hotelurile din Sibiin — cari azi dispun de numeroase odăi — sau pe la familiile române, s'unt rugați a se adresa la Dr. Elie Cristea, secretar arhiepiscopesc. — Comitetul de încuarterare.

Proces de presă. Joi, 25 Februarie, s'a pertractat înaintea curții cu jurați din Timișoara procesul țeranilor Gontz, St. Surulescu, Victor Păiu, Mat. Ciortuș, Danil Surulescu, Ioan Ciortuș și Dan. Surulescu, toți din comuna grănițarească Gerbovet.

Acusați au fost acești economi din partea fostului lor protopretor, a fâimosului Szabó Gusztáv, care s'a văzut vătămât în „onoarea“ sa prin unele pasaje din o corespondență subscrisă de numiți grănițeri și publicată în Dreptatea din Timișoara. Apărătorul acușărilor a fost avocatul Dr. Aurel Cosma, ear' acuator public, viceprocurorul Jakabffy. Resultatul final al procesului a fost achitarea tuturor acușărilor, cu zece voturi, contra două și condamnarea statului la solvirea speșelor de proces.

Ex-fibirul Szabó Gusztáv s'ia reparat dar „onoarea“ în mod radical. Adaugem, că foile patriotice luând act despre sfârșitul acestui proces se laudă, că auditul compus din Români, ar fi strigat la enunțarea sentenței de achitare: „Ejjen a magyar esküdtszék!“ Ce obrăznicie!

Hymen. Dl. Alimpu Coste, teol. abs. anunță cununia sa cu d-șoara Aurelia Filip, care se va celebra în biserica gr.-cat. din Badon în 4 Martie 1897 st. n. la 3 ore p. m. — Ioan Trușășiu, teolog as. și Emilia Szabó își vor celebra cununia la 4 Martie st. n. 1897, la orele 3 p. m., în biserica gr.-cat. din Urminis (Örményes).

Domnul Ioan Aleman, fost practicant silvic în Sibiin, ear' acum denumit în aceeași calitate la Serajevo, în Bosnia, s'a fidanțat cu d-șoara Nina Savu, fiica răposatului pretor din Sebeș.

FOIȚA „TRIBUNEI“.

O rugăciune

— Novellă —

SIMIN.

(Urmare).

VI.

Virgil se apropia din ce în ce mai mult de însănătoșare, avea acum voe să se ridice din pat, numai să nu-și obosească prea tare piciorul. O mică rană mai era încă, ce nu se prinsese, și pentru aceea trebuia să și-l țină legat și mai departe.

Cât de vesel era acum, când putea să meargă din când în când și prin coridoare — s-o întâlnească pe Beatrice singură, să-și facă de lucru, să treacă prin chilie ei.

Era așa un lucru de sine înțeles ca el să o vadă într'una, să o știe aproape, și nici nu se cugeta că vrema va dura asta. Trăsea momentele acele fericite din viață, când trecutul și viitorul nu poate veni în combinație, ci totul e o clipă fericită de prezent.

Erau tocmai șapte săptămâni de când venise. Cam mult, dar totuși cât de iute au trecut, ca și când nici n'ar fi fost.

Era o zi de Joi pe la 11 ore și nu o văzuse încă în ziua aceea. Trebuia să o vadă cu ori-ce preț, și ca să aibă pretext de a

merge la ea, își tăia puțin degetul cu cuțitul. Era o nebunie, ce e drept, dar în fine nu era cea dintâi, nici cea de pe urmă.

O găsi rugându-se.

— Nu te mai ruga atâta, că vîd eu bine, că nu-ți stă acolo capul.

Ea ridică spre el ochii albaștrii și ruginoși.

— Eară ești neastîmpărat? Ce vrei dela mine?

— Uite, soră dragă și scumpă, 'mi-am tăiat degetul, și spun drept că numai pentru d-ta mi-l'am tăiat, ca să te vîd. N'ai face bine să 'mi-l'legi cu ceva?

Ea îi aduse o bucată de cârpă, îl înfășură și îl legă muștrându-l ca pe un copil răsfățat, care însă totuși 'i-e drag.

Erau atât de aproape acum deolaltă, cum nu mai fuseră mai înainte nici-când. Când ea se plecă cu gingășie să-i lege mai bine degetul, Virgil ne mai putându-se stăpâni, o sărută odată, apoi grăbi cât putu se fugi.

Ea rămase în mijlocul chiliei roșie ca focul, dreaptă și nemicătată ca o statuă, ear' Virgil ar fi voit ca ea să vină în fața lui și să-i tragă o palmă. Așa însă îi era rușine, grozav de rușine, se temea că Beatrice îl va încungiuira de aici înainte, sau nu 'i-se va uita mai mult în ochi cu încrederea și prietenia de până acum. Și tocmai pentru aceea tresări când o văzu după amiază în coridor, dar ea venia liniștită și senină ca un om care își știe conștiința curată.

El o privea îndrăgornic și supărat, înțelegând prea bine sarcasmul din surisul ei.

— Earăși ești fără voe, dle Virgil?

— Apoi cum se fu când te-am îndrăgit de mi-s'au urit zilele.

— Eară începi așa? Ți-am mai spus...

— Da, 'mi-ai mai spus că nu-'mi crezi.

Ce-ți pasă d-tale dacă eu sufer, sau nu. Ce-ți pasă dacă eu 'mi-am urit zilele? Vezi, eu nu-ți cer dragoste, m'ar bate Dumnezeu dacă aş cere, dar atîta pot cere să-mi crezi măcar, să mă lași numai să te iubesc eu așa numai de dragoste, ca pe o sfântă, ca pe o vedenie cerească.

Ea îi prinse mâna și-l privi înduioșată.

Rămaseră câțva timp așa mână în mână, pierduți cu ochii unul la altul și zimbundu-și. Deodată el își smînclă mâna dintr'a ei și se dete un pas îndărăt.

— Du-te, Beatrice, du-te te rog și lăsa-mă singur. Cât de bun și de sfîntit mă simt când ești lângă mine, dar așa se vede, eu tot eu am rămas. Îmi vine câte odată să te cuprind în brațe, să-ți sărut ochii și gura și apoi nu-'mi pasă dacă se va surpa tot cerul peste capul meu.

Îi venea să frîngă, să isbească tot ce-i sta în cale.

— Îți vine să mă iei în brațe, să mă săruți.

Ei și n'ai decât să fi puțin mai tare. S'unt așa de slabă, n'aș fi în stare să mă opun, când d-ta ai vrea să mă cuprinzi — dar te

rog totuși să n'o faci, va veni timpul când îți va fi rușine de slăbiciunea d-tale. La ce folos Virgil, la ce folos?

Ea îl privia duioasă; era atîta durere sfîntă și atîta neîsfîrșită dragoste în privirea ei, apoi ochii 'i-se umplură de lacrimi.

După amiază medicul constată, că rana lui se prinsese, Virgil era vindecat, putea să plece deja a doua zi.

Știa el că nu va rămâne mai mult de o săptămână aici, dar rămase totuși surprins, când află că deja a doua zi poate să plece. Venise așa fără de veste în sănătoșăria, înecat în supără oare-cum grăba asta, care îl scotea din viața liniștită de până acum. Numai acum vedea el cât de dragă îi era Beatrice și cât îi veni de greu gîndul că n'are s'o mai vadă.

Beatrice era neliniștită, grozav de neliniștită; aflase despre plecarea lui Virgil, și era supărată pe toată lumea.

Ea era supărată pe Virgil, pe medic și mai ales pe sine însăși.

— Beatrice dragă, știi că mîne mă duc? o întrebă el.

— Du-te numai cu Dumnezeu, vei scăpa cel puțin de mine.

N'o să te mai supere gîndul, că nu mă poți lua în brațe, n'o să-ți mai turbur zilele.

— Dar' mie îmi pare rău și mă doare despărțirea, căci 'mi-ai fost dragă.

— Știu, știu. Pentru aceea ai rugat pe medic să te trimită mîne.

— Nu l'am rugat, pe D-zeul meu îți spun, că nu l'am rugat, Beatrice!

— Lasă-mă! se răsti ea serioasă, cum nu o mai văzuse nici-când. Era supărată Beatrice foc, ar fi voit să nu-l mai vadă în ochi, ear' Virgil privia în urma ei zimbînd, înțelegând prea bine supărarea ei, și simțea o bucurie în fundul inimii.

Nu era numai bucuria ce o simțea, când vezi pe altul supus acelorași slăbiciuni, cari s'unt și ale tale, ci mai mult bucuria celui-ce se știe iubit.

O beție dulce îi cuprinsese ființa întreagă, o vedea pe Beatrice în aceeași lumină originală, cu același nevinovat suris pe buze. Dar' surisul acela ascundea o durere, pe care ea nu 'i-ar fi spus-o nici-odată.

Câtă tărie, D-zeule, în o ființă atât de slabă!

Și când se cugetă că o atare ființă suferă pentru el, 'i-se părea că bolta cerului se sparge de-asupra lui, ca să ploasă peste din-sul nemărginitul fericirii.

Pentru-ce nu poate omul în clipe de acestea să moară?

Așa liniștit... pe nesimțite, el ar trece din lume cu suris pe buze, și nime n'ar avea cuvînt să-l plîngă.

(Va urma.)

proprietar: Pentru „Tipografia”, societate pe
acțiuni: V. H. Dressnandt.

Pentru tipar responsabil: Iosif Marschall.